

**Europejski Komitet
Regionów**

Bruksela, 10 marca 2021 r.

202. POSIEDZENIE PREZYDIUM EUROPEJSKIEGO KOMITETU REGIONÓW

– 16 MARCA 2021 r. –

PUNKT 10 C

SPRAWOZDANIE W SPRAWIE POMOCNICZOŚCI ZA ROK 2020

Dokument przedłożony przez sekretarza generalnego

DO WIADOMOŚCI

STRESZCZENIE

Posiedzenie Prezydium nr 202

Data 16/03/2021

Punkt 10 c

Sprawozdanie w sprawie pomocniczości za rok 2020

Rodzaj:

- Dokument do wiadomości/dyskusji
- Dokument do decyzji
- Zalecenie dla Zgromadzenia

Krótki opis:

W niniejszym jedenastym sprawozdaniu rocznym w sprawie pomocniczości wskazano przeprowadzone w 2020 r. prace Europejskiego Komitetu Regionów (KR-u) związane z pomocniczością i proporcjonalnością. W sprawozdaniu przedstawiono główne cechy programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. i podsumowano działania przeprowadzone w celu jego wdrożenia w 2020 r., jak również zaprezentowano strukturę zarządzania i narzędzia monitorowania pomocniczości. Sprawozdanie opisuje także wpływ monitorowania za pomocą analizy odnośnych opinii KR-u dotyczących pomocniczości.

Prezydium proszone jest o przyjęcie do wiadomości:

- sprawozdania w sprawie pomocniczości za rok 2020.

Uwagi:

nie dotyczy

1. Wstęp

W niniejszym jedenastym sprawozdaniu rocznym w sprawie pomocniczości wskazano przeprowadzone w 2020 r. działania Europejskiego Komitetu Regionów (KR-u) związane z pomocniczością i proporcjonalnością. We wspomnianym roku, zgodnie z **art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej** zawierającym wyraźne odniesienie do wymiaru lokalnego i regionalnego i w ten sposób podkreślającym potrzebę respektowania kompetencji władz lokalnych i regionalnych w UE, KR monitorował stosowanie zasady pomocniczości, korzystając z różnorodnych instrumentów. Choć rok 2020 był naznaczony bezprecedensowym wyzwaniem, jakim była pandemia COVID-19, KR kontynuował swoją pracę jako strażnik interesów władz lokalnych i regionalnych w UE, dbając o poszanowanie ich kompetencji zgodnie z zasadą pomocniczości.

W odpowiedzi na realia pandemii COVID-19 KR wydał oświadczenie¹, w którym wezwał do większego wsparcia dla miliona europejskich polityków wybieranych na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz do wspólnego przeglądu kompetencji w dziedzinie ochrony zdrowia zgodnie z zasadą pomocniczości. W oświadczeniu podkreślił, że nawet w przypadku pandemii COVID-19 środki związane ze stanem wyjątkowym muszą być proporcjonalne, ograniczone w czasie, muszą podlegać kontroli demokratycznej i być zgodne z zasadami pomocniczości i wielopoziomowego sprawowania rządów.

Pomimo wyzwań operacyjnych związanych z pandemią KR niezachwianie kontynuował pracę i określił **priorytety na lata 2020–2025** w rezolucji zatytułowanej *„Europa bliżej obywateli za pośrednictwem wsi, miast i regionów”*², w której wyraził determinację w kontynuowaniu „działa[ń] na rzecz poprawy jakości prawodawstwa unijnego i lepszego przewidywania jego oddziaływania terytorialnego oraz promowania zasady **aktywnej pomocniczości**”. W rezolucji podkreślono ponadto, że: „Pandemia unaoczniała znaczenie właściwego stosowania zasady aktywnej pomocniczości, a także, z jednej strony, zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych, a z drugiej potrzebę koordynacji i wsparcia na szczeblu europejskim”.

W dniu 12 października 2020 r. KR opublikował pierwsze wydanie swojego **Dorocznego barometru regionalnego i lokalnego UE**³, w którym skupił się głównie na skutkach pandemii COVID-19. Sprawozdanie to pokazuje, że władze lokalne i regionalne UE znajdują się na pierwszej linii walki z kryzysem zdrowotnym, a także mają kluczowe znaczenie dla odbudowy gospodarczej. W swoich głównych ustaleniach KR wzywa do większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w zarządzanie unijnymi i krajowymi planami odbudowy. W sprawozdaniu zaleca się na przykład, aby **europejski semestr** – jako mechanizm zarządzania Instrumentem na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – obejmował kodeks postępowania dotyczący zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, zgodnie z zasadą **aktywnej pomocniczości**. W sprawozdaniu wzywa się również do ścisłego zaangażowania miast i regionów w przygotowanie planów krajowych, aby zapewnić ich

¹ [Deklaracja Europejskiego Komitetu Regionów – „Władze lokalne i regionalne jako podmioty europejskiej reakcji na kryzys COVID-19”.](#)

² [Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Priorytety Europejskiego Komitetu Regionów na lata 2020–2025 – Europa bliżej obywateli za pośrednictwem wsi, miast i regionów.](#)

³ [Doroczny barometr regionalny i lokalny UE \(europa.eu\)](#)

komplementarność z niezbędnymi regionalnymi i lokalnymi strategiami odbudowy. Ponadto, jako praktyczne zastosowanie zasady aktywnej pomocniczości, proponuje się, by KR i Komisja Europejska organizowały coroczne Forum na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, aby zagwarantować, że plan odbudowy gospodarczej sprawdza się w przypadku miast i regionów.

W **rezolucji** przyjętej w odniesieniu do **programu prac Komisji Europejskiej⁴ na 2021 r.** KR zachęca Komisję Europejską do kontynuowania udanej współpracy z KR-em w zakresie promowania idei „aktywnej pomocniczości”, w tym poprzez inicjatywę KR-u – **sieć regionalnych centrów ds. oceny wdrożenia polityki UE (RegHub)⁵** oraz poprzez wspieranie KR-u w rozwoju RegHub 2.0, aby zapewnić informacje zwrotne oparte na doświadczeniach użytkowników w zakresie wdrażania polityki UE na szczeblu lokalnym i regionalnym. W październiku 2020 r. KR zatwierdził kontynuację tego projektu w formie RegHub 2.0 i przyjął nowych członków, zwiększając liczbę członków sieci do 46⁶. **Platforma ds. dostosowania się do wymogów przyszłości** (grupa ekspertów wysokiego szczebla wspierająca Komisję w jej wysiłkach na rzecz uproszczenia prawa UE i zmniejszenia niepotrzebnych kosztów z tym związanych) bezpośrednio włącza RegHub do swojej struktury jako sieć ekspertów obok innych grup, takich jak grupa rządowa, w której KR jest również reprezentowany przez trzech swoich członków. Oznacza to znaczne rozszerzenie roli KR-u poza ustawowe przepisy ex post zawarte w traktatach i przyczynia się do stosowania zasady aktywnej pomocniczości w całym cyklu legislacyjnym⁷.

Z myślą o zapewnieniu możliwie najlepszego **prawodawstwa** KR dąży do wnoszenia konstruktywnego wkładu w europejski proces decyzyjny na wczesnym etapie. Celem działań w zakresie monitorowania pomocniczości w 2020 r. było jak najwcześniejsze wykazanie ewentualnych problemów w zakresie pomocniczości i proporcjonalności w procedurze ustawodawczej i nieustawodawczej. Wytyczne co do tego, które wnioski należy poddać wzmoczonej kontroli pod kątem ich zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, zostały zawarte w **programie prac w zakresie pomocniczości na 2020 r.** jako praktycznym instrumencie monitorowania zasady pomocniczości wdrożonym przez KR. W tym kontekście KR przeprowadził **oceny zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności** wniosków ustawodawczych, na temat których wydał opinie⁸.

W niniejszym jedenastym **sprawozdaniu rocznym w sprawie pomocniczości** przedstawiono główne cechy programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. oraz zaprezentowano strukturę zarządzania i narzędzia monitorowania pomocniczości. Sprawozdanie opisuje także wpływ monitorowania za pomocą analizy odnośnych opinii KR-u dotyczących pomocniczości.

⁴ [Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Propozycje Europejskiego Komitetu Regionów w związku z programem prac Komisji Europejskiej na 2021 r., COR 2020/02622.](#)

⁵ Sieć regionalnych centrów ds. oceny wdrożenia polityki UE (RegHub) powstała w wyniku sprawozdania końcowego i zaleceń grupy zadaniowej ds. pomocniczości, proporcjonalności i uzyskiwania lepszych rezultatów przy mniejszych nakładach pracy – „robić mniej, ale efektywniej”.

⁶ [new-reghub-2-0-members.pdf \(europa.eu\).](#)

⁷ Zob. [RegHub evaluation report.pdf \(europa.eu\).](#)

⁸ Art. 55 ust. 2 [regulaminu wewnętrznego KR-u, Dz.U. L 65 z 5.3.2014, s. 41.](#)

Sekcje końcowe poświęcone są najważniejszym działaniom i wydarzeniom roku w dziedzinie pomocniczości, a także wnioskowi i perspektywom na kolejny rok.

2. Program prac w zakresie pomocniczości na 2020 r.

2.1 Przyjęcie programu

Zgodnie ze strategią monitorowania stosowania zasady pomocniczości⁹ program prac na 2020 r. w zakresie pomocniczości sporządzono z zastosowaniem wieloetapowej procedury. Pierwszy etap obejmował wstępną preselekcję inicjatyw ustawodawczych z programu prac Komisji Europejskiej na 2020 r., której dokonała Grupa Ekspertów ds. Pomocniczości¹⁰ i przewodniczący komisji KR-u, na podstawie następujących kryteriów i informacji dostępnych na tym etapie:

- a) inicjatywy powinny mieć wyraźne znaczenie polityczne dla władz lokalnych i regionalnych;
- b) inicjatywy powinny dotyczyć kompetencji władz lokalnych i regionalnych;
- c) inicjatywy powinny mieć potencjalny wymiar pomocniczości;
- d) preferencyjnie należy traktować wnioski ustawodawcze. Wybór ten uwzględnia także priorytety KR-u i inicjatywy zawarte w programach prac komisji tematycznych.

Drugi etap obejmował przyjęcie projektu programu prac w zakresie pomocniczości przez Grupę Sterującą ds. Pomocniczości podczas jej 13. posiedzenia w dniu 8 kwietnia 2020 r. i jego prezentację na posiedzeniu Komisji CIVEX w dniu 25 czerwca 2020 r. Program został przyjęty przez Prezydium KR-u 11 września 2020 r.

Program prac w zakresie pomocniczości jest oparty na liście priorytetów opracowanej w wyniku wstępnego wyboru inicjatyw ustawodawczych (i nieustawodawczych) zawartych w programie prac Komisji Europejskiej na 2020 r. **Wskazano pięć następujących inicjatyw priorytetowych, a także trzy dodatkowe dossier** do programu prac dotyczących pomocniczości na 2020 r.

Inicjatywy priorytetowe¹¹

- 1) Usługi cyfrowe,
- 2) Europejski Zielony Ład,
- 3) Ochrona środowiska,
- 4) Europa Socjalna,
- 5) Nowy pakt o migracji i azylu.

⁹ R/CdR 606/2012 punkt 7a, przyjęty w dniu 2 maja 2012 r.

¹⁰ Posiedzenie grupy odbyło się w dniu 8 kwietnia 2020 r.

¹¹ Opisy inicjatyw priorytetowych pochodzą z programu prac Komisji Europejskiej na 2020 r.

Dodatkowe istotne inicjatywy¹²

- 1) Wkład Komisji w konferencję COP26 w Glasgow – Plan w zakresie celów klimatycznych na 2030 r.,
- 2) Zrównoważona produkcja i konsumpcja – umożliwienie konsumentom zielonej transformacji,
- 3) Europejska strategia w zakresie danych.

2.2 Wdrożenie

Na podstawie programu prac w zakresie pomocniczości administracja KR-u ustanowiła wewnętrzny system wczesnego ostrzegania w celu zapewnienia należytego monitorowania wybranych inicjatyw UE, które mogą budzić obawy pod względem pomocniczości. Realizacja programu prac w zakresie pomocniczości wymaga zaangażowania wszystkich istotnych zainteresowanych podmiotów politycznych i administracyjnych na możliwie najwcześniejszym etapie w celu określenia i zaplanowania działań w zakresie monitorowania pomocniczości. Poniżej przedstawiono główne inicjatywy objęte programem prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. zatwierdzonym przez Prezydium KR-u.

Poniżej przedstawiono stan realizacji programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. w odniesieniu do inicjatyw priorytetowych. Ponadto poprzez wstępną analizę opinii, które mają zostać przedłożone do przyjęcia na sesji plenarnej KR-u, sekretariat Komisji CIVEX KR-u zapewnia stosowanie art. 55 ust. 2 regulaminu wewnętrznego KR-u, zgodnie z którym „[o]pinie Komitetu, w wypadku gdy odnoszą się do wniosków dotyczących aktów ustawodawczych w dziedzinach, w których Unia nie ma wyłącznych kompetencji, zawierają ocenę zgodności tych wniosków z zasadami pomocniczości i proporcjonalności”.

2.2.1 Usługi cyfrowe

Inicjatywa ta dotyczy aktu prawnego o usługach cyfrowych (działanie o charakterze ustawodawczym, w tym ocena skutków, art. 114 TFUE, czwarty kwartał 2020 r.) Oczekuje się, że ten wniosek ustawodawczy zaktualizuje unijne ramy regulacyjne dotyczące usług internetowych, w tym w odniesieniu do platform gospodarki współpracy. Te szybko rozwijające się w ostatnich latach platformy (w szczególności w sektorze zakwaterowania i transportu) miały bardzo istotny wpływ na szczeblu lokalnym i regionalnym. Istnieje niepewność prawna co do ich działalności, a kilka miast wszczęło postępowanie sądowe lub odwołało się do zmian regulacyjnych.

W swojej najnowszej [opinii](#) w tej sprawie z grudnia 2019 r. KR apelował o „uznanie tego wymiaru terytorialnego w przyszłych ramach europejskich i o wzmocnienie zdolności władz publicznych do podejmowania działań na rzecz uregulowania gospodarki współpracy stosownie do sytuacji krajowej, regionalnej lub lokalnej, z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości”.

¹² Opisy dodatkowych istotnych inicjatyw pochodzą z programu prac Komisji Europejskiej na 2020 r.

W dniu 15 grudnia 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła [akt prawny o usługach cyfrowych](#) (wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych). Było zatem zbyt późno, aby zająć się nim w ramach realizacji programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r., a jego ocena musiała zostać przeniesiona na 2021 r. W związku z tym Komisja ECON wyznaczyła Rodi Kratsę (EL/EPL), gubernator regionu Wysp Jońskich, na sprawozdawcę opinii w sprawie aktu o usługach cyfrowych¹³ i aktu o rynkach cyfrowych¹⁴. Omówienie i przyjęcie niniejszej opinii przewidziane są na 19–20 kwietnia 2021 r. (Komisja ECON) oraz 30 czerwca – 1 lipca 2021 r. (sesja plenarna KR-u).

2.2.2 Europejski Zielony Ład

W ramach tego priorytetu w programie prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. wymieniono trzy niżej przedstawione instrumenty. Należy podkreślić, że opinię ustawodawczą, o której mowa w pkt 2 poniżej, poddano przyspieszonej procedurze przyjęcia, a przyjęcie programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. nastąpiło dopiero w późniejszym okresie roku.

2.2.2.1 [Komunikat „Europejski Zielony Ład”](#)

Uwzględniając ogłoszenie przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen Europejskiego Zielonego Ładu w dokumencie „Unia, która mierzy wyżej. Mój program dla Europy”, KR przyjął rezolucję zatytułowaną [Zielony Ład w partnerstwie z władzami lokalnymi i regionalnymi](#) (4 grudnia 2019 r.), w której wezwał do *osiągnięcia wymiern[ych] rezultat[ów] w terenie dzięki stosowaniu wielopoziomowego sprawowania rządów i aktywnej pomocniczości*.

2.2.2.2 [Europejskie prawo o klimacie, w którym zapisano cel polegający na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.](#) (COM(2020) 80 final) – W dniu 2 lipca 2020 r. KR przyjął [opinię](#) w sprawie tego wniosku ustawodawczego, której sprawozdawcą był Juan Manuel Moreno Bonilla (ES/EPL). Podkreślono w niej, że należy zapewnić, „by wszystkie unijne środki były zgodne z zasadą »nie szkodzić«, oraz aby, zgodnie z zasadą aktywnej pomocniczości, w pełni respektowały wszystkie szczeble władzy jako podmioty zaangażowane w europejski proces podejmowania decyzji, a nie jako zainteresowane strony”. W opinii tej określono podstawy podejścia KR-u do Zielonego Ładu, przedstawiając nasze stanowisko instytucjonalne w kwestii celów klimatycznych na lata 2030 i 2050. Opinię udostępniono również sprawozdawczyni PE Jytte Guteland i omówiono z nią, a uwagi z opinii zostały uwzględnione w zmienionym wniosku PE dotyczącym prawa o klimacie, przyjętym na jego posiedzeniu plenarnym we wrześniu 2020 r. Opinię udostępniono także Komisji REGI PE i można uznać, że w swoich poprawkach komisja ta w większym stopniu zwróciła uwagę na rolę władz lokalnych i regionalnych.

¹³ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE COM(2020) 825 final.

¹⁴ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym (akt o rynkach cyfrowych) COM(2020) 842 final.

Uwagi partnerów **Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN)** dotyczące aspektów pomocniczości i proporcjonalności w dokumencie COM(2020) 80 final otrzymano od [Rady Federalnej Austrii \(Bundesrat\)](#) i [rządu kraju związkowego Dolna Austria](#).

2.2.2.3 [Europejski Pakt na rzecz Klimatu](#) – W dniu 14 października 2020 r. w przyjętej opinii perspektywicznej, której sprawozdawcą był Rafał Kazimierz Trzaskowski (PL/EPL) podkreślono, że Pakt na rzecz Klimatu stanowi doskonałą okazję do wdrożenia zasady aktywnej pomocniczości, ponieważ jego cele pokrywają się w dużym stopniu z samą istotą podejścia opartego na aktywnej pomocniczości, które zakłada rozwijanie inkluzywnego i konstruktywnego sposobu pracy przy pełnym wykorzystaniu potencjału wielopoziomowych i demokratycznych unijnych ram zarządzania.

Należy wspomnieć o opinii [Wpływ zmiany klimatu na regiony oraz ocena Europejskiego Zielonego Ładu](#) autorstwa Andriesa Gryffroya (BE/EA), chociaż nie ujęto jej w instrumentach programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. Powstała na wniosek prezydencji niemieckiej i została przyjęta w dniu 10 grudnia 2020 r. W opinii tej przedstawiono ogólną ocenę Zielonego Ładu z perspektywy regionalnej/lokalnej i podkreślono znaczenie stosowania zasad pomocniczości, proporcjonalności i wielopoziomowego sprawowania rządów dla powodzenia całego Zielonego Ładu. Uwypuklono w niej rolę władz lokalnych i regionalnych w realizacji Zielonego Ładu, lecz podkreślono, że można to osiągnąć jedynie poprzez zagwarantowanie otwartych procesów konsultacyjnych na wszystkich szczeblach sprawowania rządów oraz umożliwienie szczeblowi lokalnemu i regionalnemu dążenia do ekologicznej odbudowy gospodarki za pomocą odpowiednich narzędzi, takich jak wielopoziomowe platformy i dialogi, które umożliwiają zorganizowany udział władz lokalnych i regionalnych w planowaniu i wdrażaniu krajowych planów, w tym planów odbudowy i zwiększania odporności.

Stwierdzono w niej, że „[...] aby zapewnić pomyślne wdrożenie Zielonego Ładu, wysiłki muszą być ustalane zgodnie z podejściem oddolnym i sprawiedliwie rozłożone między terytoriami UE zgodnie z zasadą pomocniczości i proporcjonalności przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnej elastyczności umożliwiającej opłacalność”. Ponadto w wyniku dobrej współpracy ze sprawozdawczynią Komisji ENVI PE Susaną Solís nad opinią w sprawie polityki spójności i regionalnych strategii środowiskowych w walce ze zmianą klimatu, która to opinia stanowi wkład w projekt rezolucji opracowany przez Komisję REGI (który zostanie poddany pod głosowanie w dniu 17 grudnia), do projektu włączono niektóre elementy tej opinii podkreślające znaczenie władz lokalnych i regionalnych, w tym wielopoziomowe sprawowanie rządów i system monitorowania.

2.3 Ochrona środowiska

W dniu 14 października 2020 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (COM(2020) 652), [ósmego programu działań w zakresie środowiska](#).

Komisja ENVE wyznaczyła Dimitriosą Karnavosą (EL/EPL) na sprawozdawcę. Sporządzanie opinii odbyło się w drodze **konsultacji** z Grupą Ekspertów ds. Pomocniczości¹⁵. W ocenie pomocniczości i proporcjonalności tego wniosku stwierdzono, że: „Wniosek dotyczący decyzji w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska naturalnego do 2030 r. nie może zostać poważnie przeanalizowany pod kątem zgodności z trzema podstawowymi zasadami »kompetencji powierzonych«, pomocniczości i proporcjonalności [...]. Proponowana rezolucja jest listą i podsumowaniem politycznych idei, wizji i projektów dla wszystkich obszarów polityki, które są w jakikolwiek sposób związane ze środowiskiem”. W ocenie stwierdzono również, że: „Zgodność z zasadą pomocniczości [...] nie może być poważnie sprawdzona ze względu na »nieokreśloność« zdefiniowanych »celów priorytetowych«, a w niektórych przypadkach znacznie rozszerzonych pod względem treści w porównaniu z poprzednimi programami działań UE w zakresie polityki ochrony środowiska i klimatu oraz odniesień do przyszłego dorobku prawnego w dziedzinie ochrony środowiska. Jeżeli system sprawozdawczości oparty na setkach wskaźników służących do oceny sytuacji środowiskowej i klimatycznej będzie realizowany na podstawie istniejących aktów prawnych, to przynajmniej nie należy się spodziewać nieproporcjonalnych kosztów. »Decyzja« byłaby zgodna z zasadą proporcjonalności, przynajmniej w odniesieniu do aspektu kosztów”¹⁶.

Opinia ta ma zostać przyjęta na sesji plenarnej KR-u w dniu 5 lutego 2021 r¹⁷.

2.4 Europa Socjalna

W odniesieniu do wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie [*adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej*](#) (COM(2020) 682 final) Komisja SEDEC KR-u wyznaczyła Petera Kaisera (AT/PES) na sprawozdawcę odpowiadającego za sporządzenie opinii.

W związku z planowanym terminem przyjęcia sekretariat Komisji CIVEX **skonsultował się z Grupą Ekspertów ds. Pomocniczości**, zwracając się do niej o ocenę pomocniczości i proporcjonalności. W ocenie¹⁸ stwierdzono, że: „wniosek ten – jak rzadko który – nie ma podstaw prawnych w traktatach UE. Nawet jeśli ma taką podstawę – być może art. 153 ust. 1 lit. c) TFUE (zabezpieczenie społeczne i ochrona socjalna pracowników) – istnieją również poważne obawy dotyczące zasady pomocniczości (z bardzo nielicznymi wyjątkami, państwa członkowskie posiadają funkcjonujące systemy gwarantujące „ochronę płacy minimalnej”). Podobnie koncepcja aktu prawnego zaproponowana w art. 5 i kolejnych stanowiłaby poważne naruszenie zasady proporcjonalności. Prawne zastrzeżenie UE dotyczące konkretnie wymienionych kryteriów i wykluczenie wyjątków ogranicza wszelką autonomię w zakresie ustalania płac minimalnych, zarówno ustawodawców krajowych, jak i partnerów społecznych.

¹⁵ Ocena, którą sporządził dr Johannes Maier, kierownik działu do spraw wewnętrznych UE w biurze rządu regionalnego kraju związkowego Karyntia w Austrii.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ W momencie sporządzania niniejszego sprawozdania.

¹⁸ Ocena, którą sporządził dr Johannes Maier, kierownik działu do spraw wewnętrznych UE w biurze rządu regionalnego kraju związkowego Karyntia w Austrii.

Uwagi partnerów **Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN)** dotyczące aspektów pomocniczości i proporcjonalności w dokumencie COM(2020) 80 final otrzymano od [parlamentu kraju związkowego Górna Austria](#).

Zarówno ocena ekspertów, jak i stanowisko partnera SMN zostały wzięte pod uwagę przez sprawozdawcę w procesie sporządzania opinii.

2.5 Nowy pakt o migracji i azylu

W dniu 23 września 2020 r. Komisja Europejska opublikowała długo oczekiwany [nowy pakt o migracji i azylu](#). Według [komunikatu](#) Komisji nowy pakt o migracji i azylu zawiera następujące **nowe akty ustawodawcze**:

- [rozporządzenie w sprawie zarządzania azylem i migracją](#),
- [rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej](#),
- [rozporządzenie w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i spowodowane działaniem siły wyższej](#),
- zmieniony wniosek dotyczący [rozporządzenia w sprawie procedur azylowych](#);
- zmieniony wniosek dotyczący [rozporządzenia Eurodac](#).

Pakt ten obejmuje również następujące **nowe akty o charakterze nieustawodawczym**:

- [zalecenie w sprawie planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego](#),
- [zalecenie w sprawie przesiedleń i uzupełniających dróg migracji](#),
- [zalecenie w sprawie operacji poszukiwawczo-ratowniczych prowadzonych przez statki należące do podmiotów prywatnych lub przez nie eksploatowane](#),
- [wytyczne dotyczące dyrektywy w sprawie pośredników](#).

Komisja CIVEX wyznaczyła **Antje Grotheer (DE/PES)** na sprawozdawczynię tej opinii KR-u. Pierwsza wymiana poglądów odbyła się w Komisji CIVEX w dniu 4 grudnia 2020 r., a przyjęcie opinii przewidziane jest na dzień 16 lutego 2021 r. w Komisji CIVEX i dzień 17 marca 2021 r. na sesji plenarnej KR-u¹⁹.

Zgodnie z zasadą aktywnej pomocniczości zorganizowano szereg spotkań międzyinstytucjonalnych z udziałem partnerów z Komisji Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego i przedstawicieli niemieckiej prezydencji w Radzie mające na celu wymianę poglądów oraz podkreślenie znaczenia wymiaru lokalnego i regionalnego w kontekście nowego paktu, a także wywarcia wpływu na proces legislacyjny ex ante.

¹⁹ W momencie sporządzania niniejszego sprawozdania.

Sporządzenie opinii odbyło się w drodze **konsultacji** z członkami **Grupy Ekspertów ds. Pomocniczości**, w wyniku których przeprowadzono dwie analizy. W pierwszej z nich stwierdzono, że o ile nie ma obaw co do zgodności z zasadą kompetencji powierzonych i z zasadą pomocniczości, istnieją obawy co do zgodności z zasadą proporcjonalności, w szczególności w odniesieniu do planowanego obowiązku, aby państwa członkowskie posiadały „krajowe strategie mające na celu zapewnienie wystarczającej zdolności do wdrożenia skutecznego systemu zarządzania azylem i migracją”²⁰. W drugiej ocenie²¹ potwierdzono że „poszanowanie zasady pomocniczości jest dobrze uzasadnione w różnych dokumentach towarzyszących wnioskowi oraz w uzasadnieniu, jak również w motywach. Celem jest opracowanie wspólnych zasad i środków, które mogą być opracowane i ustanowione jedynie na poziomie UE, aby zapewnić jednolite traktowanie i podział obowiązków na etapie prawodawczym. Gdyby środki te zostały przyjęte indywidualnie przez państwa członkowskie, spowodowałyby rozbieżności, które uniemożliwiłyby osiągnięcie celów wspólnej polityki”.

Uwagi partnerów **Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN)** dotyczące aspektów pomocniczości i proporcjonalności w dokumencie COM(2020) 609 final otrzymano od [rządu kraju związkowego Vorarlberg](#), [parlamentu kraju związkowego Vorarlberg](#) oraz [rządu kraju związkowego Dolna Austria](#)²². Ponadto rząd kraju związkowego Vorarlberg przekazał KR-owi wspólne stanowisko austriackich krajów związkowych w sprawie propozycji dotyczących nowego paktu o migracji i azylu, wykorzystując w tym celu wzorcową tabelę oceny²³ *przedstawioną przez grupę zadaniową ds. pomocniczości, proporcjonalności i uzyskiwania lepszych rezultatów przy mniejszych nakładach pracy – „robić mniej, ale efektywniej” w sprawozdaniu dotyczącym grupy zadaniowej ds. pomocniczości, proporcjonalności i uzyskiwania lepszych rezultatów przy mniejszych nakładach pracy*²⁴.

Zarówno oceny ekspertów, jak i stanowiska partnerów SMN zostały wzięte pod uwagę przez sprawozdawcę w procesie opracowywania opinii.

20 Ocena, którą sporządził dr Johannes Maier, kierownik działu do spraw wewnętrznych UE w biurze rządu regionalnego kraju związkowego Karyntia w Austrii, dnia 3 grudnia 2020 r.

21 Ocena, którą sporządziła Dora Lo Giudice, ekspert z ramienia Rady Regionalnej Friuli-Wenecji Julijskiej (Włochy), dnia 22 grudnia 2020 r.

22 7 stycznia 2021 r.

23 [COM\(2018\) 703 final](#)

24 Załącznik V, [Report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.pdf \(europa.eu\)](#).

Dodatkowe konsultacje z Grupą Ekspertów ds. Pomocniczości

W dniu 22 czerwca 2020 r. otrzymano ocenę pomocniczości wniosku dotyczącego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (COM(2020) 408), którą sporządził z własnej inicjatywy dr Johannes Maier, kierownik działu do spraw wewnętrznych UE w biurze rządu regionalnego kraju związkowego Karyntia w Austrii.

2.5.1 Dodatkowe inicjatywy

Nie wybrano żadnych dodatkowych dossier, by zastąpić jedną lub więcej inicjatyw priorytetowych, jeśli nie zostaną one zrealizowane, nie posuną się wystarczająco do przodu w 2020 r. lub też nie zostaną uznane za wystarczająco istotne po dokonaniu dokładniejszej analizy.

3. Zarządzanie polityczne i narzędzia KR-u w zakresie monitorowania pomocniczości

3.1 Grupa Sterująca ds. Pomocniczości

Grupę Sterującą ds. Pomocniczości utworzono we wrześniu 2012 r. w celu zapewnienia zarządzania politycznego w zakresie monitorowania pomocniczości w KR-ze, a także zagwarantowania koordynacji między działaniami administracyjnymi i politycznymi w sprawach dotyczących pomocniczości. W 2020 r. nadal zdalnie kierowała ona działaniami w zakresie monitorowania zasady pomocniczości, zważywszy na realia i trudności związane z pandemią COVID-19 (tj. program prac w zakresie pomocniczości na 2020 r. został przyjęty w drodze procedury pisemnej, ponieważ członkowie Grupy Sterującej ds. Pomocniczości nie mogli się spotkać). Rok 2019 miał decydujące znaczenie dla zapewnienia, by postępy poczynione w poprzednim roku nie zostały zaprzepaszczone (w tym w świetle nowego Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej), natomiast rok 2020 charakteryzował się powolnym rozpoczęciem prac nad monitorowaniem pomocniczości i proporcjonalności ze względu na kryzys zdrowotny związany z COVID-19. Opóźnienie to zostało nadrobione w drugiej połowie roku.

3.2 Grupa Ekspertów ds. Pomocniczości

W ramach zrewidowanej strategii pomocniczości ustanowiono Grupę Ekspertów ds. Pomocniczości, której zadaniem jest wspieranie monitorowania stosowania zasady pomocniczości w oparciu o wiedzę ekspercką ze szczebla lokalnego i regionalnego. Członków grupy ekspertów wybrano z Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości, biorąc pod uwagę ich wiedzę specjalistyczną i doświadczenie w monitorowaniu pomocniczości.

Program prac KR-u w zakresie pomocniczości, którego przygotowanie jest jednym z najważniejszych zadań Grupy Ekspertów ds. Pomocniczości, rozpoczyna się z początkiem cyklu monitorowania pomocniczości. Zaangażowanie ekspertów gwarantuje, że inicjatywy szczególnie istotne z punktu widzenia zasady pomocniczości oraz interesu władz regionalnych i lokalnych zostaną wybrane jako elementy programu prac KR-u w zakresie pomocniczości, tak by mogły podlegać gruntownemu monitorowaniu pomocniczości. Wkład ekspertów w prace konsultacyjne KR-u ustanawia powiązanie z debatą na temat pomocniczości toczącą się w państwach członkowskich, pogłębia wzajemne zrozumienie oraz przybliża KR do partnerów lokalnych i regionalnych, a w ten sposób także do

potrzeb Europejczyków. W istocie grupa ekspertów stanowi także sieć „podstawowych” punktów kontaktowych KR-u ds. pomocniczości w państwach członkowskich. Tym samym czynny udział Grupy Ekspertów ds. Pomocniczości pomaga tworzyć kulturę pomocniczości w Europie.

Po opublikowaniu programu prac Komisji Europejskiej na 2020 r. eksperci zostali poproszeni o **przeprowadzenie wstępnej selekcji pięciu inicjatyw z programu pracy Komisji na 2020 r. pod kątem zasady pomocniczości/proporcjonalności. Grupa Ekspertów ds. Pomocniczości** skoncentrowała swoją analizę na aktach budzących potencjalne obawy dotyczące pomocniczości/proporcjonalności i dodała uzasadnienie swojego wyboru. Po wstępnej selekcji inicjatyw odbyło się **posiedzenie Grupy Ekspertów ds. Pomocniczości w celu omówienia wybranych inicjatyw** i uzgodnienia priorytetowej inicjatywy, która zostanie włączona do programu prac w zakresie pomocniczości na 2020 r., jak opisano szczegółowo powyżej.

Szczegółowe konsultacje Grupy Ekspertów ds. Pomocniczości dotyczące inicjatyw priorytetowych w programie prac w zakresie pomocniczości na 2020 r., zostały przedstawione w niniejszym sprawozdaniu w ramach odpowiedniego priorytetu powyżej.

3.3 Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości

Przez [Sieć Monitorującą Stosowanie Zasady Pomocniczości](#) utworzoną w 2007 r. KR umożliwia swoim partnerom angażowanie się w różne etapy unijnego procesu decyzyjnego. Jest to ważna funkcja w świetle traktatu lizbońskiego, w którym podkreśla się lokalny i regionalny wymiar zasady pomocniczości i który wzmacnia rolę KR-u w zakresie monitorowania stosowania tej zasady.

Skład Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości ²⁵(SMN) zmienił się w 2020 r. w wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, a całkowita liczba członków na koniec 2020 r. wynosi 150²⁶. REGPEX, podsieć SMN mająca na celu wspieranie udziału regionów posiadających uprawnienia ustawodawcze na wczesnym etapie procedury ustawodawczej UE (System Wczesnego Ostrzegania), na koniec roku liczyła 76 członków.

W 2020 r. REGPEX²⁷, podsieć SMN, do której mogą przynależeć regionalne parlamenty i władze z uprawnieniami ustawodawczymi, otrzymała ogółem 18 uwag dotyczących następujących komunikatów Komisji Europejskiej:

²⁵ Utworzona w 2007 r. SMN powstała, by ułatwić wymianę informacji między samorządami lokalnymi i regionalnymi a poziomem UE w zakresie różnorodnych dokumentów oraz wniosków legislacyjnych i politycznych Komisji Europejskiej. Sieć stanowi punkt dostępu umożliwiający wszystkim partnerom nie tylko uzyskanie informacji, ale również wyrażenie swoich poglądów.

²⁶ [KR – Partnerzy SMN \(europa.eu\)](#).

²⁷ [Platforma wymiany informacji między parlamentami regionalnymi REGPEX](#), do której można wejść z poziomu strony KR-u dotyczącej pomocniczości i której celem jest pomoc regionom w z kompetencjami ustawodawczymi w korzystaniu z systemu wczesnego ostrzegania. Została uruchomiona przez KR w 2012 r.

Tabela 1 – Uwagi REGPEX w 2020 r.

PARTNER REGPEX	KOMUNIKAT	ROK	DATA
Parlament kraju związkowego Badenia-Wirtembergia	640	2019	6.2.2020 r.
Parlament kraju związkowego Badenia-Wirtembergia	640	2019	6.2.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	80	2020	27.4.2020 r.
Rada Federalna Austrii (Bundesrat)	80	2020	6.5.2020 r.
Rada Federalna Austrii (Bundesrat)	80	2020	6.5.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	381	2020	20.5.2020 r.
Zgromadzenie regionalne Friuli-Wenecji Julijskiej	440	2020	23.6.2020 r.
Zgromadzenie regionalne Friuli-Wenecji Julijskiej	440	2020	23.6.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	80	2020	26.6.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	220	2020	30.6.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	381	2020	14.7.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	299	2020	19.10.2020 r.
Regionalne zgromadzenie ustawodawcze regionu Emilia-Romania	440	2020	28.10.2020 r.
Parlament kraju związkowego Górna Austria	682	2020	28.10.2020 r.
Rada Federalna Austrii (Bundesrat)	299	2020	4.11.2020 r.
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	563	2020	13.11.2020 r.
Rząd kraju związkowego Vorarlberg	609	2020	20.11.2020 r.
Parlament kraju związkowego Vorarlberg	609	2020	9.12.2020 r.

Szczegółowe informacje dotyczące tych uwag oraz wniosków Komisji, których dotyczą, są dostępne na stronie internetowej KR-u poświęconej SMN²⁸.

Wyszukiwarka REGPEX ułatwia dokonanie wyboru priorytetów w zakresie monitorowania stosowania zasady pomocniczości oraz wymianę informacji między partnerami, gdyż zapewnia bezpośredni dostęp do informacji do celów analizy stosowania zasady pomocniczości i zawiera odsyłacze do takich stron jak EurLex czy IPEX, do opinii KR-u oraz materiałów innych partnerów podsięci REGPEX. Odgrywa ona istotną rolę pod względem monitorowania inicjatyw w ramach systemu wczesnego ostrzegania oraz sprzyja wymianie najlepszych sposobów postępowania i bardziej skoordynowanemu podejściu do monitorowania stosowania zasady pomocniczości. W perspektywie 2021 r. KR jest zdecydowany kontynuować wysiłki zmierzające do zachęcania należących już do sieci partnerów do czynnego uczestnictwa w konsultacjach i działaniach związanych z pomocniczością.

²⁸ [KR – REGPEX \(europa.eu\)](#). W kwestii ulepszeń technicznych wkłady na platformie SMN zawierają obecnie linki do stron IpeX, EUR-Lex, prac Parlamentu Europejskiego oraz opinii KR-u.

4. Zasada pomocniczości w opiniach KR-u

Zgodnie z art. 55 ust. 2 regulaminu²⁹ KR ocenia w swoich opiniach zgodność wniosków legislacyjnych dotyczących kompetencji dzielonych z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

W 2020 r. Komitet przyjął 48 **opinii**, z których osiem dotyczyło wniosków ustawodawczych. Wszystkie osiem opinii zawierało albo bezpośrednią ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, albo konkretne zalecenia w celu poprawy zgodności z tymi zasadami. Ogółem w 18 opiniach poruszono kwestie pomocniczości i proporcjonalności. Jeśli chodzi o wsparcie oceny zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności na szczeblu administracyjnym, sekretariat ds. pomocniczości udzielił wsparcia administracyjnego przez przeprowadzenie analiz opinii przedstawionych na sesjach plenarnych KR-u.

Choć większość inicjatyw miała charakter nieustawodawczy, w 2020 r. KR wywiązał się ze swego zobowiązania w zakresie aktywnego podejścia do pomocniczości. Wiele opinii dotyczących wniosków nieustawodawczych zawierało zarówno ocenę pomocniczości i proporcjonalności w odnośnym obszarze politycznym, jak i konstruktywne zalecenia pozwalające zająć się ewentualnymi problemami.

Aby przytoczyć kilka przykładów, w opinii KR-u w sprawie wniosku ustawodawczego [Europejskie prawo o klimacie: ustanowienie ram na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej](#), której sprawozdawcą był Juan Manuel Moreno Bonilla (ES/EPL), podkreślono, że istotne jest, by „wszystkie unijne środki były zgodne z zasadą »nie szkodzić«, oraz aby, zgodnie z zasadą aktywnej pomocniczości, w pełni respektowały wszystkie szczeble władzy jako podmioty zaangażowane w europejski proces podejmowania decyzji, a nie jako zainteresowane strony”.

Podobnie w opinii KR-u [Wzmocniony Unijny Mechanizm Ochrony Ludności](#) (sprawozdawca: Alberto Cirio (IT/EPL)) ponowiono wezwanie „do znacznego wzmocnienia zdolności UE do reagowania na sytuacje nadzwyczajne i klęski żywiołowe z udziałem krajowych, lokalnych i regionalnych struktur reagowania kryzysowego oraz z poszanowaniem zasady pomocniczości określonej w art. 196 TFUE” oraz „[zwrócono] uwagę na swoje zobowiązanie, wyrażone w rezolucji w sprawie priorytetów Europejskiego Komitetu Regionów na lata 2020–2025, by opowiedzieć się za »skoordynowaniem działań UE i zapewnieniem wsparcia dla krajowych, regionalnych i lokalnych struktur gotowości na wypadek klęsk żywiołowych, by móc reagować na zagrożenia dla zdrowia i sytuacje kryzysowe zgodnie z zasadą pomocniczości«”.

Inny przykład pośredniej oceny kwestii dotyczących pomocniczości można zauważyć w opinii [Plan odbudowy dla Europy w obliczu pandemii COVID-19: Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności oraz Instrument Wsparcia Technicznego](#) (sprawozdawca Christophe Rouillon (FR/PES)), w której wyraźnie wzywa się do należytego uwzględnienia zasady pomocniczości w następujący sposób: „Zgodnie z zasadami pomocniczości i partnerstwa należy ustanowić plan odbudowy w ścisłej i zorganizowanej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, gdyż wymagające wsparcia reformy i inwestycje wchodzą w zakres ich kompetencji określonych w prawie krajowym”.

²⁹ Art. 55 ust. 2 [regulaminu wewnętrznego KR-u](#), [Dz.U. L 65 z 5.3.2014, s. 41](#).

5. Wydarzenia i działania związane z pomocniczością

5.1 Platforma ds. dostosowania się do wymogów przyszłości (F4F)

Pierwsze posiedzenie plenarne [platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości \(F4F\)](#) pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej do spraw stosunków międzyinstytucjonalnych i prognozowania Maroša Šefčoviča odbyło się w dniu 26 listopada 2020 r. z udziałem trojga członków KR-u: Marka Speicha (DE/EPL), Anne Karjalainen (FI/PES) i Ulriki Landergren (SE/RE). Platforma F4F jest głównym instrumentem [Programu lepszego stanowienia prawa Komisji Europejskiej](#), którego celem jest zmniejszenie zbędnych obciążeń administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorstw oraz zapewnienie, by prawodawstwo UE nie ulegało dezaktualizacji, miało bardziej cyfrowy charakter i było bardziej adekwatne do przyszłych wyzwań. Przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych, mający najbliższy kontakt z obywatelami, uczestniczą w posiedzeniach platformy F4F na wczesnych etapach opracowywania i oceny prawodawstwa UE. Jest to jeden z sukcesów w pracy KR-u w [grupie zadaniowej ds. zasad pomocniczości i proporcjonalności](#). Troje z sześciorga przewodniczących komisji KR-u (wymienionych powyżej) reprezentuje Europejski Komitet Regionów w grupie rządowej platformy F4F wraz z 27 przedstawicielami rządów z państw członkowskich UE.

Jak podkreślił Mark Speich (DE/EPL), przewodniczący Komisji CIVEX KR-u, na pierwszym posiedzeniu plenarnym F4F, grupa zadaniowa ds. pomocniczości uznała potrzebę włączenia szczebla lokalnego i regionalnego w kształtowanie polityki UE. Jako członek poprzedniej platformy REFIT i nowej platformy F4F, KR konsekwentnie wzywał do przyjęcia aktywnego podejścia do pomocniczości jako sposobu na zapewnienie odpowiedniej wartości dodanej UE na wszystkich etapach opracowywania, przyjmowania i wdrażania prawodawstwa UE. Pan Speich podkreślił, że pomocniczość nie oznacza „mniej Europy”, lecz Europę, która spełnia swoje zadania i stawia obywateli na pierwszym miejscu. Dzięki podejmowaniu decyzji jak najbliżej swoich obywateli i wzmocnieniu uczestnictwa regionów i miast w procesie decyzyjnym UE, jej prawo może stać się bardziej skuteczne i widoczne.

Oczekuje się, że platforma będzie działać na podstawie rocznego programu prac zawierającego wykaz konkretnych tematów wymagających uwagi z punktu widzenia uproszczenia i ograniczenia zbędnych kosztów.

RegHub 2.0

[Sieć regionalnych centrów ds. oceny wdrożenia polityki UE](#) (RegHub) powstała w wyniku sprawozdania końcowego i zaleceń [grupy zadaniowej ds. pomocniczości, proporcjonalności i uzyskiwania lepszych rezultatów przy mniejszych nakładach pracy – „robić mniej, ale efektywniej”](#), i została ustanowiona jako dwuletni projekt pilotażowy decyzją Prezydium Komitetu Regionów (KR) z października 2018 r.

W październiku 2020 r. KR zatwierdził kontynuację tego projektu w formie RegHub 2.0 i przyjął nowych członków, zwiększając liczbę członków sieci do 46³⁰. Informacje zwrotne RegHub na temat wdrażania polityki UE na szczeblu lokalnym i regionalnym odzwierciedlają zasadę pomocniczości (proporcjonalności i pozostawienia kompetencji) w systemie wielopoziomowego sprawowania rządów w UE. Wiąże się to bezpośrednio z koncepcjami pomocniczości, aktywnej pomocniczości i wielopoziomowego sprawowania rządów, jak również z postrzeganiem zdolności RegHub do przyczyniania się do lepszego uwzględniania opinii i doświadczeń władz lokalnych i regionalnych w procesie kształtowania polityki UE.

Główne cele RegHub są następujące:

- ✓ przekazywanie informacji zwrotnych na temat wdrażania przepisów UE na poziomie lokalnym i regionalnym;
- ✓ zapewnienie większego zaangażowania podmiotów lokalnych i regionalnych na wczesnym etapie kształtowania polityki UE;
- ✓ skoncentrowanie się na poprawie istniejących polityk UE i ich wdrażaniu na szczeblu lokalnym i regionalnym;
- ✓ dążenie do uproszczenia i międzyregionalnego uczenia się przy stosowaniu i dalszym rozwijaniu polityk UE.

Regionalne centra

- ✓ pełnią funkcję punktów kontaktowych dla odpowiednich instytucji i organizacji, które uczestniczą we wdrażaniu polityk UE;
- ✓ przekazują informacje zwrotne na temat wdrażania polityk UE na poziomie lokalnym i regionalnym.

Konkretnym przykładem uznania prac RegHub jest to, że Komisja Europejska postanowiła nadać sieci istotną rolę w nowej platformie ds. dostosowania się do wymogów przyszłości i uznała ją za jedną z podgrup platformy.

We wrześniu 2020 r. Sekretariat RegHub opublikował [SPRAWOZDANIE OCENIAJĄCE: sieć regionalnych centrów ds. oceny wdrożenia polityki UE – Przegląd realizacji polityki.](#)

6. Wnioski i perspektywy

KR zdecydowanie dąży do wywiązania się ze swoich obowiązków w zakresie monitorowania stosowania zasady pomocniczości wynikających z traktatu lizbońskiego i w związku z tym kontynuuje wysiłki na rzecz zapewnienia skutecznego stosowania tej zasady oraz wniesienia wkładu w utworzenie kultury pomocniczości w UE. Stawia sobie również za cel wdrożenie zaleceń [grupy zadaniowej ds. zasad pomocniczości, proporcjonalności i „robić mniej, ale efektywniej”](#), co promowałoby integracyjne i konstruktywne podejście do monitorowania stosowania zasad pomocniczości

³⁰ [new-reghub-2-0-members.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/new-reghub-2-0-members.pdf).

i proporcjonalności w UE oraz podkreśliłyby znaczenie szczebla lokalnego i regionalnego w procesie kształtowania polityki UE.

W związku z tym KR zamierza kontynuować swoje prace na rzecz promocji wdrażania tych zasad i zaleceń w 2021 r. KR i Grupa Sterująca ds. Pomocniczości będą kontynuować badanie sposobów podnoszenia świadomości, poprawiania metod pracy i zwiększania wartości dodanej obecnych ram KR-u w zakresie monitorowania stosowania zasady pomocniczości.

Ponieważ aktywne podejście do pomocniczości wymaga zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów w proces decyzyjny UE, KR będzie kontynuować wysiłki na rzecz promowania podejścia opartego na partnerstwie, zgodnie z zasadą wielopoziomowego sprawowania rządów, między wszystkimi podmiotami instytucjonalnymi, a także podmiotami szczebla krajowego i niższego niż krajowy.

W perspektywie 2021 r. w priorytetach KR-u na lata 2020–2025³¹ jasno przewidziano, że Komitet „zanalizuje nowe inicjatywy UE w różnych dziedzinach polityki, by zapewnić uwzględnienie **wymiaru terytorialnego** i spełnienie **wymogu dotyczącego wnoszenia przez UE wartości dodanej**, zgodnie z zaleceniami **grupy zadaniowej ds. zasad pomocniczości, proporcjonalności i »robić mniej, ale efektywniej«** oraz **wytycznymi w sprawie lepszego stanowienia prawa**”.

PROPOZYCJA:

Członkowie Prezydium proszeni są o zapoznanie się z niniejszym rocznym sprawozdaniem.

³¹ [Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Priorytety Europejskiego Komitetu Regionów na lata 2020–2025 – Europa bliżej obywateli za pośrednictwem wsi, miast i regionów.](#)